

V radosti i bolesti

Prichádzajú s povzbudením „v čase i nečase“

V Onkologickom ústave svätej Alžbety v Bratislave chodia dobrovoľníci medzi ťažko chorých pacientov už desať rokov. Aj mnohé ďalšie nemocnice, hospice či domovy seniorov už dali dobrovoľníckej službe „zelenú“.

„Zdravotníctvo je dnes veľmi upo-náhľané. Poist'ovne diktujú. Doba hos-pitalizácie sa skraca. Akurát je tam priestor liečiť, ordinovať, ale perso-nál v mnohých zariadeniach sa stále točí okolo choroby, a nie okolo člo-veka,“ vykresľuje situáciu PhDr. Mar-ta Gažiová, námestníčka riaditeľ'a pre ošetrovatel'stvo z Nemocnice milosrd-ných bratov v Bratislave. Práve preto má podľa nej dobrovoľnícka služba v tejto oblasti zelenú. „Dobrovoľník vyplní určitú časť tých činností, na ktoré zdravotnícky pracovník nemá čas. Má však mať emocionálnu aj ľudskú zrelosť, aby túto službu mohol vykonávať,“ dodáva M. Gažiová.

Dobrovoľnícka služba – to sú často nenápadné skutky lásky. Potvrzuje to aj príklad z bratislavského On-kologického ústavu svätej Alžbety, kde medzi pacientov, čakajúcich na chemoterapiu či rádioterapiu, dob-rovoľníci prichádzajú s kávou a ča-jom. S týmto osviežujúcim nápadom prišla Dobrovoľnícka skupina (DS) *Vfba*. Jej členovia vo voľnom čase sprevádzajú pacientov aj pri lôžkach, rozhovormi, berú ich na prechádzky,

prípadne im čítajú niečo z knihy, ča-sopisu, nakrmia ich, keď potrebujú.

„Dávame si záležať, aby sme mali správne vybraných, vyškolených, mo-tivovaných dobrovoľníkov. Za desať rokov činnosti sme si vychovali 110 dobrovoľníkov. *Vfba* vlastne priniesla na Slovensko úplne nový rozmer spo-lupráce občianskeho združenia a ne-mocnice, dokonca zazmluvnené vzťa-hy medzi nemocnicou a združením,“ vysvetľuje Mgr. Alžbeta Mráčková, dlhoročná koordinátorka združenia. Na Slovensku pre mnohé nemocnice vyškolili dobrovoľníkov.

Jedna z dobrovoľníčok, študentka Michaela o sprevádzaní ťažko cho-rých prezradila: „Myslím si, že utr-penie je v živote človeka dôležité. Niekedy práve za takéto dva mesiace človek môže prejsť takým životným rozvojom, akým neprešiel za mnohé roky, ktoré prežil.“ Študentka Veronika z DS *Vfba* dopĺňa: „Nemocničný svet núti človeka spomaliť, usporia-dať si hierarchiu hodnôt.“

Mosty k ľuďom a vzťahom

Pri dobrovoľníkoch pacienti a osa-melí zabúdajú na svoje ťažkosti i

samotu. Tridsiatnik Lukáš Michalo-vič takto vytiahol z izolácie dôchod-kyňu, ktorá dlhé roky nevychádzala z bytu. Smrť manžela a odlúčenie syna znášala veľmi ťažko. Lukáš ju začal pravidelne dvakrát týždenne brávať na prechádzku do parku. Hoci je na vozíčku, viditeľne ožila a medzi ňou a dobrovoľníkom sa rozvinulo pria-tel'stvo. Lukáš pani Alžbete zaskočí aj do lekárne, občas nakúpi.

„Mám plnší život. Najmä, keď ide o ľudí, ktorí prežili vojnu a ťaž-ké roky, získavam ich počúvaním nadhľad nad svojimi problémami,“ vyznáva sa empatický dobrovoľník.

Pani Alžbete začala pomáhať aj Monika, vekovo zrelá žena, slobodná, ktorá túži stráviť voľný čas užitoč-nejšie než doteraz. „Keď človek slúži

chorým či osamelým, núti ho to „ne-zakukliť sa do seba“, ale otvárať si srdce,“ prezrádza o svojej motivácii.

Pani Eva je vydatá, má svoju ro-dinu, ale keďže je bez zamestnania, rozhodla sa využiť čas navštevova-ním starkých v Domove seniorov Charitas, ktorý spravuje Bratislavská arcidiecézna charita. „Niekedy treba ísť nakúpiť, inokedy poumývať stoly alebo upratať, občas odviezť klienta do nemocnice alebo pomôcť pri te-rapiách,“ vysvetľuje pri kŕmení ne-vládnej pacientky. Na otázku, čo jej dáva táto služba, hovorí: „Odkedy sem chodím, títo starkí sú hlboko v mojom srdci. Vo vyššom veku už človek nemá silu niečo predstierať, je taký, aký je v najhlbšom vnútri. Tak sa aj prejavuje. Často rozmýšľam, aká budem ja, keď budem v ich veku, čo chcem siať do svojho srdca a života, do svojho najvnútornejšieho vnútra,“ uvažuje nahlas.

Zaujímavý bol pohľad na mladých ľudí, ktorí v jedno letné popoludnie naprieč centrom Bratislavy viedli na vozíčkoch starkých z Domova senio-rov Charitas. V rámci prechádzky sa s nimi zastavili aj v cukrárni. Málo-kto z okoloidúcich tušil, že títo mladí ľudia padli na samé dno a dnes pre-chádzajú osemnásťmesačnou liečbou v zariadení Retest, kde sa zbavujú rôznych závislostí. Dobrovoľníctvo aj takto potichu spája generácie.

Andrea Eliášová